

CONSTANTIN BLENDEA

Studiu, cronologie, rezumat
și prezentare grafică
de Călin Stegerean

CUPRINS

Preambul		9
Unchiul		11
Copilăria și școala		19
Contextul sociopolitic și cultural-artistic al anilor '50		25
Debutul și anii '50		31
Anii '60		35
Prima expoziție personală		53
Anii '70		63
Anii '80		113
După anul 1989		167
„Important este cu ce rămânem”		241
Cronologie		245
Summary		253
Timeline		259
Sommaire		265
Chronologie		271
Bibliografie		280

Importanța unchiului Vasile în biografia pictorului Constantin Blendea este atât de mare încât această monografie trebuie să-i dedice mai mult decât câteva rânduri.

Vasile Blendea s-a născut la Gureni în anul 1895 într-o familie de moșneni, fiind al optulea băiat al soților Maria Iconaru Blendea și Constantin Blendea. De mic, ca și viitorul său nepot Constantin, dovedește un talent la desen pe care fratele său mai mare, învățătorul Tanasie Blendea, îl stimulează și îndrumă. A urmat gimnaziul „Tudor Vladimirescu” din Târgu-Jiu și apoi Școala Normală din Turnu-Severin. Stagiul militar a coincis cu intrarea României în Primul Război Mondial, luând astfel parte la luptele de pe frontul din Moldova în grad de sublocotenent. Ca și alți colegi artiști înrolați pe front, cum au fost Tonitza, Iser, folosește prilejul pentru a înregistra prin desen scenele trăite. „În caietele mele, sute de schițe au immortalizat zilele și nopțile petrecute în tranșee și pe câmpul de luptă la Mărăști, Valea Putnei, Valea Șușiței, Muncelu... Puteam oare să-i uit, ca artist, pe vitejii mei camarazi de arme, care trăiau și mureau alături de mine?” rememora Vasile Blendea într-un interviu¹.

După război devine ucenic pe șantierul repictării bisericii din Hobița, iar din anul 1920 până în anul 1924 este student al Școlii de Arte Frumoase din București, unde directorul acesteia, G.D. Mirea, impresionat de lucrările prezentate, l-a admis fără examen. Inițial, a studiat desenul cu Frederic Storck, apoi, la recomandarea acestuia, s-a specializat în sculptură cu Dimitrie Paciurea și a urmat, de asemenea, pictura monumentală, unde l-a avut profesor pe Costin Petrescu, autorul frescei de la Ateneul Român. Din anul 1925 participă cu lucrări la Salonul Oficial de la București, chiar și după stabilirea la Târgoviște, unde a devenit profesor de desen și caligrafie la Școala Normală. În anul 1927 a obținut o bursă la Școala Română de la Fontenay-aux-Roses, din sudul Parisului, înființată de Nicolae Iorga în anul 1922. Convins fiind de calitățile artistice dovedite la

¹ Liviu Tudor Samoilă, „Redescoperirea lui Vasile Blendea”, în *Tribuna*, 3 noiembrie 1977.

Vasile Blendea, Târgoviște, 1930

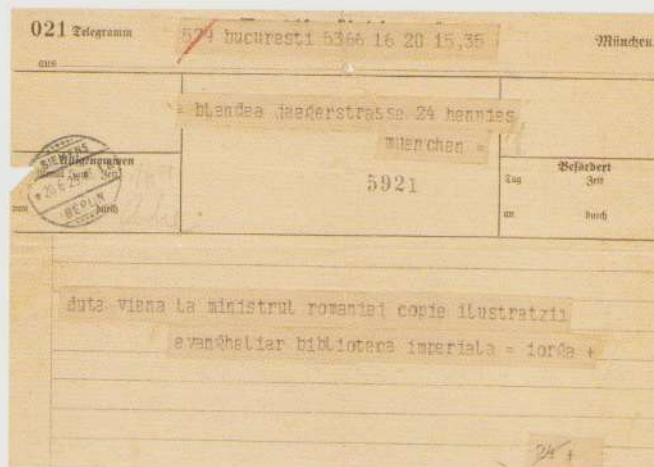
Sublocotenentul Vasile Blendea (centru), alături de 2 camarazi aliați, un francez și un rus, în 1918

Vasile Blendea lângă „Piramida jerfelor”, Târgoviște, 1925 (p. 10)

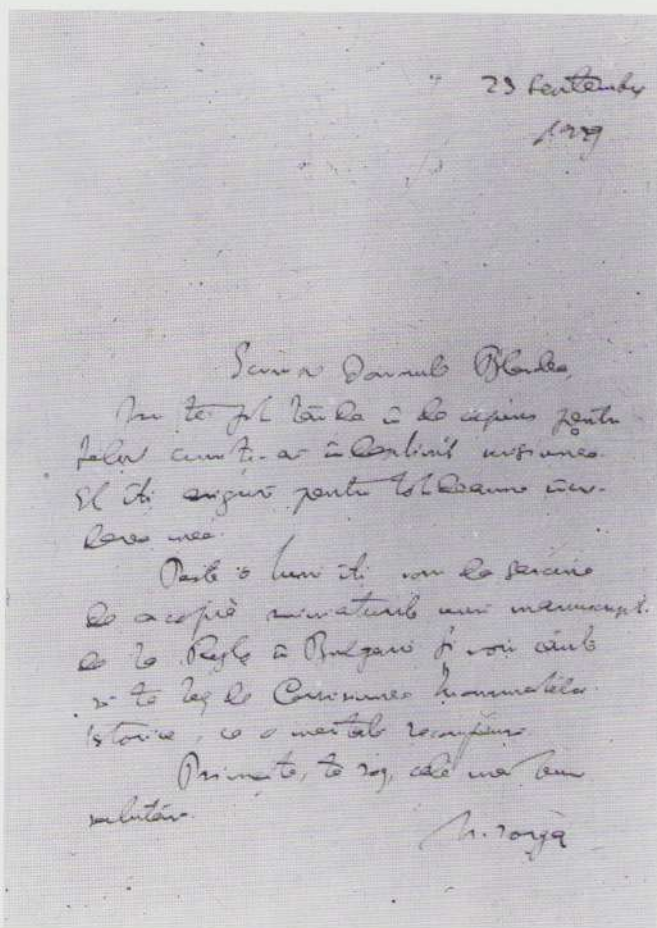
realizarea frescei cu tema „Constantin Brâncoveanu și fiii lui” în interiorul școlii, Nicolae Iorga îi solicită să realizeze copii după lucrări legate de cultura română aflate în muzee și castele din Austria, Elveția și Germania. Printre altele, descoperă și copiază cunoscutul portret pictat al lui Vlad Țepeș, aflat în castelul Ambras, la sud de Innsbruck, și evangheliarul lui Ștefan cel Mare. Mulțumit de lucrările realizate, pe care le-a folosit ca material ilustrativ la volumul *Portrete de domnitori români*, Nicolae Iorga îi scria: „Scumpe domnule Blendea, nu te pot lăuda îndeajuns pentru felul cum ți-ai îndeplinit misiunea. Ea îți asigură pentru totdeauna încrederea mea.”

La Paris, în anul 1930, are ocazia să-l cunoască pe Constantin Brâncuși, despre care, într-un interviu, spunea: „Eu de Brâncuși auzisem multe. Era și firesc. Mă născusem într-un sat care aparținea de comuna sa natală. Până și în armată mi se povestise despre el. [...] Așa că, ajuns la Paris, nu se putea să nu-mi văd acest ilustru consătean, despre care începuse să se vorbească în toată lumea. M-am dus la el la atelier. L-am găsit la ora mesei. M-a poftit să stau și să-i spun cine sunt, după care m-a pus să privesc în jur. Mare mi-a fost mirarea zărind ciopliturile care mă înconjurau. Erau acolo fragmente din celebra coloană, siluete ciudate ce aduceau a păsări... Și sumedenie de alte forme ce mă lăsară fără grai. «Ce părere ai?» l-am auzit spunând. Timid și înfricoșat de ceea ce mă puneam să-i mărturisesc, am bâiguit: „Nu prea înțeleg ce văd.” Atunci privindu-mă cu două fulgere, nu cu doi ochi, mi s-a adresat amenințător și profetic: «Abia peste cincizeci de ani ai să înțelegi și ai să știi cine este Brâncuși!» Îl mâniaseam și am plecat de acolo. După câțiva timp am revenit și ne-am împăcat. Mi-a văzut o lucrare expusă la Salon des Artistes Français. Ne-am văzut de vreo două ori, după care eu m-am întors în țară și nu ne-am mai întâlnit.”²

Revenit în țară în anul 1930, Vasile Blendea își reia activitatea la școala din Târgoviște, însă rămâne deosebit de activ, atât ca pictor, dar mai ales ca sculptor, în Capitală, unde în anul 1934 Muzeul Simu îl premiază pentru portretul intitulat „Anica”, iar în 1938 obține premiul „Athanasie Simu” la Salonul Oficial, pentru bustul inginerului Mario Amico. Până atunci însă a realizat mai multe monumente ale eroilor din Primul Război Mondial în județul Dâmbovița, la Răzvadul de Sus și Răzvadul de Jos, Voinești, Valea Lungă-Cricov, Ocnița, precum și bustul lui Ienăchiță Văcărescu în fața liceului cu același nume din Târgoviște (1936). Apoi, portretul voievodului Matei

Telegramă trimisă de Nicolae Iorga de la Berlin lui Vasile Blendea la München pentru realizarea de copii la Biblioteca Imperială, 1929

Scrisoare de felicitare adresată de Nicolae Iorga lui Vasile Blendea, 1929

Pagină din *La Revue moderne*, articol de Clément Moro despre bustul „Tête de jeune homme” expus de Vasile Blendea la „Salon des Artistes Français”, Paris, 1928 (p. 13)

² *Ibidem*.

Vasile Blendea la muzeul castelului Ambras din Innsbruck - Tirol, Austria, cu portretul original al lui Vlad Tepeș, Anonim, după care a realizat copia conservată în România, aprilie 1929. O notă manuscrisă în marginea fotografiei specifică: „N.B. Redescoperit într-un depozit al muzeului - cu nume de inventar schimbat: «Voievod oriental cu căciulă roșie», în loc de Vlad Tepeș. V. Blendea.”

Vasile Blendea în fața frescei „Compoziție istorică”, realizate pe peretele muzeului Școlii Române de la Fontenay-aux-Roses, lângă Paris, martie 1929

Basarab (1939), bustul istoricului Alexandru Ștefulescu la Târgu Jiu (1939), bustul lui Nicolae Bălcescu la Roșiorii de Vede și al lui Tudor Vladimirescu la Craiova.

Participă cu gradul de locotenent în rezervă la Al Doilea Război Mondial, fiind demobilizat în anul 1944, după care se dedică realizării unor lucrări de pictură având ca subiect lumea unor categorii sociale precum găzarii (lucrători la sondele petroliere), chirigiii, țărani sau peisaje locale.

Din anul 1953, când se pensionează, devine membru al nou-înființatei Uniuni a Artiștilor Plastici și se stabilește la București, având atelierul pe strada Uricani și, după demolarea acestuia, pe strada General Berthelot. Continuă prolifică sa activitate realizând multe proiecte de monumente și lucrări de pictură. În anul 1977 i se organizează o mare retrospectivă la Sala Dalles, care va fi reluată și la Târgoviște în anul următor. În anul 1982, după demolarea casei și a atelierului din Târgoviște, propune autorităților locale constituirea colecției de artă „Vasile și Emilia Blendea”, în cadrul Muzeului Județean Dâmbovița. Această dorință se va realiza abia în anul 2002, după 14 ani de la decesul artistului, survenit în anul 1988. Lucrările au fost donate de Constantin Blendea, moștenitorul tuturor bunurilor artistului, fiind expuse într-un imobil restaurat și pus la dispoziție de autorități în cadrul Complexului Național Muzeal „Curtea Domnească”.

Vasile Blendea alături de bustul „Tête de jeune homme”, în atelierul de la Fontenay-aux-Roses, 1928

Într-o agendă din anul 2002, Constantin Blendea nota: „Planul structural și tematic al expunerii este conceput astfel încât să evidențieze cu claritate și profesionalism varietatea și diversitatea creației artistului Vasile Blendea, reprezentată prin numeroase opere de sculptură, pictură și desen. Expunerea în cele 6 săli de la etajul imobilului «Angela Georgescu», monument de arhitectură din secolul al XVIII-lea, reprezintă o desfășurare logică și cuprinzătoare a mai multor perioade din creația sculptorului.”

Albumul-monografie realizat de Vasile Florea cu prilejul inaugurării colecției se deschide cu facsimilul unui text de Constantin Blendea, în care acesta scria: „...am donat orașului Târgoviște un important număr de opere, desene, pictură, sculptură spre a fi expuse în folosul marelui public, ocrotite și conservate cum se cuvine. Am făcut posibilă această donație cu sentimentul unei profunde și statornice prețuiri a operei unchiului meu Vasile Blendea și a memoriei mătușii mele Emilia Blendea, în casa cărora am crescut din fragedă copilărie și de la care aveam să învăț multe lucruri folositoare despre artă și viață.”

Din aceste cuvinte răzbate recunoștința datorată celui care i-a descoperit vocația și i-a deschis drumul către profesia de artist.

Vasile și Constantin Blendea alături
de preotul Mănăstirii Cozia, 1976

Constantin Blendea la inaugurarea Muzeului
Vasile Blendea din Târgoviște, 2002

Monumentul „Tudor Vladimirescu” realizat
de Vasile Blendea,
200 x 100 x 90 cm, piatră, 1971, satul
Vladimir, județul Gorj (p. 16)